

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 207 (5283)
СЕРАДА
11
ВЕРАСНЯ
1935 г.
ГОД ВYДАННЯ XVII

С Ё Н Н Я

Н У М А Р Ы:

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

РЭЗАЛЮЦЫЯ СХОДА МЕНСКАГА ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА ПА ВЫНІКАХ VII КАНГРЭСА КОМІНТЭРНА
АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — НЕ ДАПУСКАЇ ПЕРАЛЕЖКІ ТРАСТЫ НА СЦЕЛІШЧАХ. С. ГВАЗДЗЕЦКІ—УСЯМЕРНА ФАРСІРАВАЇ ДЭЦЭНТРАЛІЗАВАНЫЯ ЗАГАТОВКІ. А. ЮРАШЧЕВІЧ, Л. РУДЗІЦКІ. ГОДЭР, В. ГІНЗБУРГ, А. ДЗЬЯКАУ — СУПРОЦЬ СКАЖЭННЯЇ У ТЭ-

ОРЫ ПРАВА І ДЗЯРЖАВЫ А. Л. ШАПІРА — БАЛВАЯ ЗАДАЧА ЛЯСНЫХ АРГАНІЗАЦЫІ.
АГЛЯД ДРУКУ — АЛІМПІЙСКІ СПАКОЙ РЕДАКТАРА. КАНЦЭНТРАНЫЯ ІТАЛЬЯНСКІХ ВОЙСК НА ГРАНІЦАХ АБІСІНІ. ЗАБАСТОЇКА 40.000 СЕЛЬСКАТАСПАДАРЧЫХ РАБОЧЫХ ВА ФРАНЦЫІ.

РЭЗАЛЮЦЫЯ СХОДА МЕНСКАГА ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА ПА ВЫНІКАХ VII КАНГРЭСА КОМІНТЭРНА

(Прынята 9 верасня 1935 года)

Заслухаўшы даклад т. Краўскага аб выніках VII сусветнага кангрэса Комуністычнага Інтэрнацыянала, сход актыва менскай арганізацыі КП(б)Б цалкам і поўнасьцю адабрае рашэньні кангрэса.
Сход партактыва абавязвае ўсе пярвічныя партарганізацыі і кожнага комуніста весці несупынную прапаганду большэвіцкіх рашэньняў VII кангрэса Комінтэрна сярод найшырэйшых мас горада і раёна, глыбока растлумачваючы сусветна-гістарычнае значэньне гэтых рашэньняў, умацоўваючы інтэрнацыянальныя сувязі рабочых СССР з сусветным комуністычным

рухам, з рабочымі капіталістычных краін.
Партактыў запэўняе баявы штаб сусветнай пролетарскай рэвалюцыі, што ўзброеныя рашэньні VII кангрэса большэвікі г. Менска разам з усёй вялікай ВКП(б) яшчэ вышэй палымуць свой тэарэтычны ўзровень і боездольнасьць сваіх радоў, яшчэ пясней згуртуюць свае рады вакол вялікага стратэга сусветнай пролетарскай рэвалюцыі тав. Сталіна на барацьбу за вялікія задачы, пастаўленыя VII кангрэсам Комуністычнага Інтэрнацыянала.

Не дапускаць пералежкі трасты на сцелішчах

БССР уступіла ў адказнейшы перыяд барацьбы за лён. Распціл ільну ў асноўным скончан. Задача заключаецца зараз у тым, каб своечасова падняць трасты са сцелішчаў і арганізаваць шчыльны нагляд за ўсім працэсам апрацоўкі ільну. Кожны лішні дзень пералежкі трасты зніжае якасьць валакначым напасіцца велізарнайшай страта дзяржаве і калгаснікам. Кіраўнікі многіх райза і МТС перадаверылі догляд ільну аграномам. Аграномы-ж не растлумачылі калгаснікам і ў першую чаргу намеснікам старшыняў ільну правіл, як даглядаць лён на сцелішчах.

ваны сотні калгасных майстроў. У некаторых калгасах БССР арганізаван выбаі ільнотрапальных машын Санталава і Гарлачова. Гэтыя машыны ва многа раз аблячваюць працу калгаснікаў, паскараюць апрацоўку ільну. Але гэтым энтузіястам барацьбы за лён патрабуюцца дапамога.
Трэба прызнаць, што творчая думка калгасных майстроў не ўсюды сустракае дапамогу і падтрыманне. Клімавіцкі раён павінен падрыхтаваць 30 ільнотрапалак Санталава. Мехаўскі — 70. Ні ў адным, ні ў другім раёне ні адна машына не гарова. Па ўсёй БССР план пабудовы тысячы ільнотрапальных машын не выканан.

Адсутнасьць кіраўніцтва і большэвіцкіх клопатаў за поглядам на сцелішчах прывяла да вельмі непажаданых рэзультатаў. У Багушэўскім раёне пералежвае звыш 300 гектараў трасты. Сенненскім — 400, у Расонскім і Чашніцкім раёнах — звыш 200 гектараў. У Мсціслаўскім раёне яшчэ да гэтага дня не скончана церабленне ільну. У адным толькі калгасе «Чырвоны баявік», Дучыцкага сельсавета, на полі каля 10 гектараў селекцыйнага ільну. У Даўгавіцкім сельсавеце разаслана ўсяго 68,2 проц ільну, Старасельскім — 58,3 проц. Ва многіх калгасах ра-

БССР ільнотрапальных машын не выканан. Кожны кіраўнік раёна, калгаса, кожны намеснік па ільну і бригадзір павінны цвёрда памятаць, што рэзультаты работы з ільном вызначаюцца не толькі ўраджаем на карані, а колькасцю і якасьцю апрацаванага і эданага ільну дзяржаве. І ад таго, як будуць падрыхтаваны сусыльна-мяльняны пункты, ільнотрапальныя машыны і агрэгаты, залежыць поспех апрацоўкі ільну ва ўсіх яго працэсах. Апрацоўку трасты трэба было неадкладна разгарнуць ва ўсіх раёнах. Нельга дапусціць такога становішча, што і сёння многія мяльня-сусыльныя пункты не

СЛАВА ГОРДЫМ СОКАЛАМ НАШАЙ КРАІНЫ!

„Я шчасліў паведаміць, што з гонарам выканаў заданне“

Гутарка карэспандэнта „Звязды“ з тав. Васілём ПІМКІНЫМ

МАСКВА, 10 верасня. (Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»). Сёння ваш карэспандэнт вітаў на Тушынскім аэрадроме слаўныя экіпаж самалёта «Совецкая Беларусь» — Васіля Пімкіна і Канстанціна Папова.

Камандзір самалёта «Совецкая Беларусь» т. Пімкін у гутарцы з вашым карэспандэнтам падзяліўся сваімі ўражаньнямі аб пералёце.

— Адлятаючы з Беларусі для ўдзелу ва ўсесаюзным скорасным пералёце, — сказаў тав. Пімкін, — я даў абяцанне працоўным БССР з гонарам выканаць заданне — ляцець без аварыі і вымушаных пасадак. Сёння я шчасліў паведаміць пролетарыяту БССР, ЦК КП(б)Б і ўраду Совецкай Беларусі, што я свабодна абавязальства выканаў.

За 44 гадзіны 36 мінут самалёт «Совецкая Беларусь» пакрыў 5.500 кілометраў, не маючы ні адной вымушанай пасадак або аварыі. У поспеху пералёту я быў цвёрда ўпэўнен, бо я ляцеў на айчынным самалёце, за матарам якога несупынна, любоўна, клапаціліва, граматва даглядаў тэхнік-пілот т. Папоў.

Пралятаючы семнаццаць гарадоў Совецкага Саюза, мы ўсюды сустракалі выключна цёплы прыём, клопаты аб нашым адпачынку, дзейсную дапамогу ў абслугоўваньні самалётаў. Рабочыя і калгаснікі ўсюды сустракалі нас выключна цёпла, з кветкамі. Толькі ў Совецкім Саюзе, якім кіруе наш гевіальны правадэр таварыш Сталін, магчыма такая згуртаванасьць, такая цесная, брацкая сувязь паміж працоўнымі.

Пралятаючы праз хрыбты ўрада, праз оренбургскія стэпы, праз багатыя палі Саратаўскага края мы бачылі выключна размах нашага сацыялістычнага

будуўніцтва. Усюды, куды ні паглядзіш, дымяцца трубы новых гіганцкіх заводаў. Увесь наш шлях мы па праву можам назваць дарогай новых магутных шахт і велізарных заводаў. Асабліва нас здзівіў размах будуўніцтва Магнітагорска і Сталіно. Тут на месцы былых пустыроў выраслі магутныя прашпрыемствы, якімі маюць права ганарыцца працоўныя нашай вялікай радзімы.

Мы ляцелі ўвесь час па заданаму маршруту, у тэрмін і прыбывалі ў пункты пасады таксама овоечацова. Прыходзілася ллцець у дождж і ў велізарныя ветры, над воблакамі, у моцную «балтанку». Вельмі цяжкі быў маршрут ад Магнітагорска да Оренбурга, дзе адсутнічалі дакладныя арыенціры. Мы ляцелі над Уральскім хрыбтом. І тут, калі-б было малейшае апамаўленне ў рабоце матора, садзіцца было-б немагчыма, — навакол горы і непраходныя лясы. На гэтым маршруце свідравала мысль — а што, калі адкажа матор? Але самалёт «Совецкая Беларусь» не думаў «капрызнічаць».

Другі цяжкі ўчастак — Сталінград—Луганск. Прыходзілася ляцець брыючым палётам, бо з-за дажджу дрэнна было відаць зямлю. Мы палалі ў вялікае навалнічае воблака і прабілі яго. Нас так моцна кідала, што т. Папоў аднаго разу падскочыў ледзь не да цэнтраплана.

Я шчасліў, што апраўдаў давер'е, якое ўсклалі на мяне і т. Папова. Натхнёны поспехам пералёту самалётаў лёгкаматорнай авіяцыі Асоавіяхіма, заяўляю, што гатоў па першаму важліку партыі, нашага вялікага любімага Сталіна ісці туды, куды мае пашлоць.

Гарачае прывітаньне працоўным БССР!

ПЕРАЛЁТ ПРАДЭМАНСТРАВАЇ МАГУТНЫ РОСТ СОВЕЦКАЙ АВІАЦЫІ

Гутарка карэспандэнта „Звязды“ з тав. К. ПАПОВЫМ

МАСКВА, 10 верасня. (Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»). У гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» тэхнік-пілот самалёта «Совецкая Беларусь», комсорг пералёту т. Папоў паведаміў наступнае:

— Пералёт мы закончылі без адзінай аварыі, без адзінай вымушанай пасады, без адзінага перабёгу ў рабоце нашага матора. У поспеху нашага пералёту я ніколі не сумняваўся, бо быў упэўнен у вопыце свайго камандзіра т. Пімкіна і ўсім быў упэўнен у матары, які я рамантаваў уласнымі рукамі. На кожнай пасады я ўважліва аглядаў матор, ліквідаваў малейшыя дэфекты.

У гэтым пералёце я ацываў падвойную адказнасьць і як тэхнік самалёта «Совецкая Беларусь», і як комсорг пералёту. Сёння мне асабліва радасна адзначыць добрую работу комсамольцаў чэлябінскага і саратаўскага аэраклубаў, клапаціліва прыняўшых удзельнікаў пералёту.

Пролетарская Масква радасна сустрада нас. Таварышы Зйдман і Уншліхт віталі нас з паспяховым завяршаннем пералёту. Многа радасці прынесла гэта цёплая сустрэча кожнаму з нас.

Што я атрымаў ад пералёту? Я дакладна вывучыў малейшыя «капрызы» ў рабоце матора і самалёта, навучыўся іх ліквідаваць, навучыўся спакойна, упэўнена і ўмела рыхтаваць самалёт у далёнія пералёты.

Я шчасліў паведаміць праз «Звязду» працоўным Совецкай Беларусі аб паспяховым завяршэньні пералёту самалётаў лёгкаматорнай авіяцыі Асоавіяхіма. Гэты пералёт

На самалёце ў стратасферу

7 верасня адзін з выдатнейшых лётчыкаў паветранага флота РСЧА т. В. М. Еўсееў, нядаўна ўзнагароджаны ордэнам Леніна, на самалёце канструкцыі інжынера Палікарпава зрабіў палёт з кіслародным прыборам на вышыню 12.010 метраў.

Гэты палёт лётчыка Еўсеева з'яўляецца першым палётам на звычайным савецкім самалёце ў стратасферу. Гэтым палётам Еўсееў

устанавіў новы ўсесаюзны рэкорд вышыні.
Лётчык Еўсееў — адзін з лепшых майстраў высотных палётаў. Ён з'яўляецца таксама адным з лепшых парашутыстаў. Ён мае 76 парашутных прыкоў, з іх каля 30 заняжных.

За ўзорную работу тав. Еўсееў два разы ўзнагароджан народным камісарам абароны тав. Б. Е. Варшылавым залатымі гадзіннікамі.

Совецкі Саюз—абетаваная зямля для мастацтва

Удзельнікі фестываля ў тав. Акулава

МАСКВА, 10 верасня. (БЕЛТА). 9 верасня днём сакратар ЦВК СССР тав. І. А. Акулеў прыняў групу выдатных удзельнікаў тэатральнага фестываля: вядомага англійскага тэатральнага крытыка Хенці Картэра, віце-прэзідэнта велікабрытанскай драматычнай Лігі Льюіса Гассона, французскага драматурга Леанормана, дацкага рэвалюцыйнага пісьменніка Мартына Андэрсен Нексе, вядомага швэцкага артэста Кару Леандэра, турэцкага кампазітара Хасан Ферыда, рэжысэра пражскага нацыянальнага тэатра Войта Новака і філяндскага тэатральнага крытыка Тойвола.

Гутарка цягнулася звыш 2 гадзіны. Драматург Леанорман заявіў, што ён знайшоў у Совецкім Саюзе абетаваную зямлю для мастацтва.

— Ваша мастацтва, — сказаў ён, — квітнее такім пышным цветам таму, што яно мае пад сабою новую грамадскую базу.

Мартын Андэрсен Нексе сказаў, што ў тэатр ён ходзіць толькі тады, калі прыязджае ў СССР.

— Я хаджу ў тэатр, каб зарадыцца творчай энергіяй. Буржуазны

тэатр пазаўлен творчага гэрэня, ён статычны і безжыццёвы. Сваімі ўражаньнямі аб савецкім мастацтве падзяліліся таксама Хенці Картэр і Войта Новак.

У заключэньне гутаркі тав. Акулаў заявіў, што «савецкі ўрад і партыя аддаюць вялікую ўвагу развіццю творчых сіл народаў Совецкага Саюза. У гэтым замежных госці, якіх мы рады прымаць у нашай краіне, маглі перакацацца. У сваім імкненьні падняць культуру народаў СССР мы не адкідаем, але наадварот, старымся ўважліва багатую класічную спадчыну.

Затым т. Акулаў прывёў некалькі лібаў, якія характарызуюць рост савецкага тэатра. За адзін толькі 1934 год колькасць тэатральных прашпрыемстваў павялічылася на 85 адзінак (у тым ліку 29 новых нацыянальных тэатраў у Закаўказзі). Колькасць артыстаў у СССР складалае зараз 30 тысяч чалавек, павялічыўшыся ў 5 раз у параўнанні з 1918 годам. На працягу мінулага года савецкія тэатры і цырк наведала 65 млн. чалавек.

Становішча здароў'я тав. К. Э. Ціолкоўскага

КАЛУГА, 8 верасня. (БЕЛТА). За апошнія дні становішча здароўя старэйшага вучонага, ордэнаносца Канстанціна Эдуардавіча Ціолкоўскага рэзка пагоршылася.

МАСКВА, 10 верасня. (БЕЛТА). 10 верасня ў 13 гадзін для НК Аховы здароўя РСФСР атрымаў з Калугі чарговы бюлетэнь аб становішчы здароўя К. Э. Ціолкоўскага. Хворы спаў з перашынкамі, ацываючы значную слабасць. Раздражлівы, нічога не есць, мочаспусканне затруннена, на болі не скарэаіцца. Тэмпература 37,2 —

Вечар у гонар удзельнікаў пералёту

МАСКВА, 10 верасня. (Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»). Учора быў арганізаван вечар у гонар удзельнікаў пералёту пералёту прывітаньне ад т. Молатова.

Усе удзельнікі пералёту прывітаньне ад т. Молатова.

аргументам старшын на ільну правд, як даглядаць лён на сцелішчах.

Асутнасць кіраўніцтва і большавіцкіх клопатаў за доглядам на сцелішчах прывяла да вельмі непажаданых рэзультатаў. У Багушэўскім раёне пераважае звыш 300 гектараў трасты. Сяненскім — 400, у Расонскім і Чашніцкім раёнах — звыш 200 гектараў. У Мясіслаўскім раёне яшчэ да гэтага дня не скончана перабленне ільну. У адным толькі калгасе «Чырвоны баявік», Дучыцкага сельсовета, на полі каля 10 гектараў селекцыйнага ільну. У Даўгавіцкім сельсавеце разаслана ўсяго 68,2 проц ільну, Старасельскім — 58,3 проц. Ва многіх калгасах раёна выдэраблены лён валаецца на полі ў сьнегах і гніе. Траста, як правіла, не пераварочваецца на сцелішчах і ўрастае ў тоаву. Не лепшае становішча і ў Шклоўскім, Сіропінскім і радзе іншых раёнаў.

Верхаглядства, апартуністычная благадушнасць кіраўнікоў многіх раёнаў прывялі да таго, што на расцілле дапушчаны правалы і велізарныя страты.

Траста павінна вылежвацца не больш 20—25 дзён, а ў мачанцовых раёнах — не больш 15 дзён. Дажылі ніколькі не ўплываюць на якасць трасты. Трэба толькі своечасова пераварочваць яе і не дапускаць, каб яна гніла. Аграномы, намеснікі па ільну абавязаны пракачыць за тым, каб штотдзённа правяраць гатоўнасць трасты. Месяца агранома зараз — у полі. Ён разам з намеснікам па ільну нясе асабістую адказнасць за догляд ільну на сцелішчах.

Сакратар ЦК КП(б)Б т. Валковіч у сваім артыкуле, змешчаным у «Звяздзе», патрабаваў ад уоіх партыйных арганізацый поўнаасцю падрыхтаваць мялянасушыльныя пункты для першапачатковай апрацоўкі ільну. Сігналы з месц гавораць, што ў многіх раёнах гэтыя пункты яшчэ і зараз не арганізаваны. Хоцімскі раён абавязан быць да 1 верасня падрыхтаваць і поўнаасцю абсталяваць два ільнотрапальныя агрэгаты. На сёння ні адзін агрэгат не гатоў для апрацоўкі трасты. У Багушэўскім раёне з трох патрэбных агрэгатаў ні адзін не абсталяван. Ці не яшчэ, што ў гэтых раёнах сталі на шлях іўнага ігнаравання апошняга рашэння ЦК КП(б)Б і Соўнаркома аб своечасовай апрацоўцы ільну.

Пад кіраўніцтвам партыі выха-

дзіны аб нашым адначасна, злейшую дапамогу ў абслугоўванні самалётаў. Рабочыя і калгаснікі ўсюды сустракалі нас выключна дэбла, з кветкамі. Толькі ў Савецкім Саюзе, якім кіруе наш геніяльны правядыр таварыш Сталін, магчыма такая згуртаванасць, такая цесная, брацкая сувязь паміж працоўнымі.

Працягваючы праз хрыбты Грала, праз оранбургскія стэпы, праз багатыя палі Саратаўскага края мы бачылі выключны размах нашага сацыялістычнага

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Усе ўдзельнікі пэралёту прэзідыумам Цэнтральнага Савета Асаавіяхіма СССР узнагароджаны спецыяльным пагрудным значком, выпушчаным у гонар ўсесаюзнага авіяпэралёту.

Вечар у гонар удзельнікаў пэралёту

МАСКВА, 10 верасня. (Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»). Учора быў арганізаван вечар у гонар удзельнікаў ўсесаюзнага пэралёту лёгкаматорнай авіяцыі. Присутнічалі сакратар ЦК ВЛКСМ тав. Салтанаў, тт. Уншліхт, Зйдман. Тав. Зйдман перадаў удзельнікам

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Усе ўдзельнікі пэралёту прэзідыумам Цэнтральнага Савета Асаавіяхіма СССР узнагароджаны спецыяльным пагрудным значком, выпушчаным у гонар ўсесаюзнага авіяпэралёту.

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Усе ўдзельнікі пэралёту прэзідыумам Цэнтральнага Савета Асаавіяхіма СССР узнагароджаны спецыяльным пагрудным значком, выпушчаным у гонар ўсесаюзнага авіяпэралёту.

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

ІТАЛА-АБІСІНСКІ КАНФЛІКТ

КАНЦЭНТРАЦЫЯ ІТАЛЬЯНСКІХ ВОЙСК НА ГРАНІЦАХ АБІСІНІ

ЛОНДАН, 9 верасня. (БЕЛТА). Агенцтва Рэйтэра перадае з Адыс-Абебы, што ў афіцыйным паведамленні аб'яўлена аб перасоўванні італьянскіх войск у Эрытрэі (італьянская калонія ва Усходняй Афрыцы). Думаюць, што гэтыя перасоўванні сведчаць аб маючым быць у хуткім часе наступленні італьянскіх войск на Абісінію.

У тэлеграмах, атрыманых з розных абісінскіх правінцый, указваецца, што італьянскія войскі канцэнтруюцца ў радзе пунктаў на тэрыторыі Эрытрэі.

ЛОНДАН, 9 верасня. (БЕЛТА). Газета «Дэйлі тэлеграф» паведамляе з Адыс-Абебы, што абісінскі імператар распарадзіўся забяспечыць безапаснасць італьянскім консулам, якія прыбываюць у Адыс-Абебу з аддаленых правінцый, і забараніў варожыя дэманстрацыі супроць консулаў.

Паводле слоў карэспандэнта, абісінскія ўлады задаволены тым, што італьянскі пасланік закрывае консульствы, паколькі гэтыя консульствы даўно разглядаліся абісінцамі як ваенныя наглядальныя пасты.

26 тысяч мусульманскіх коннікаў учора прапанавалі абісінскаму ўраду арганізаваць дэбрахвотную кавалерыю са сваім уласным снаражэннем і харчаваннем.

Далей карэспандэнт указвае, што прапановы аб стварэнні міжнароднай паліцэйскай сілы ў Абісініі не будзе адхілена абісінскімі афіцыйнымі асобамі пры ўмове, што ў Абісініі не будзе ўстаноўлена італьянскае пававанне.

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Усе ўдзельнікі пэралёту прэзідыумам Цэнтральнага Савета Асаавіяхіма СССР узнагароджаны спецыяльным пагрудным значком, выпушчаным у гонар ўсесаюзнага авіяпэралёту.

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Усе ўдзельнікі пэралёту прэзідыумам Цэнтральнага Савета Асаавіяхіма СССР узнагароджаны спецыяльным пагрудным значком, выпушчаным у гонар ўсесаюзнага авіяпэралёту.

пэралёту прывітанне ад т. Молавава.

Становішча здароўя тав. К. Э. Цюлькоўскага

КАЛУГА, 8 верасня. (БЕЛТА). За апошнія дні становішча здароўя старэйшага вучонага, ордэнаносца Канстанціна Эдуардавіча Цюлькоўскага рэзка пагоршылася.

Сёння ў 20 гадзін хворы дастаўлен у калужскую чыгуначную больніцу, дзе яму спецыяльна прыляцеўшымі на самалёце з Масквы прафесарамі Смірновым і Плотнікавым будзе зроблена аперацыя страўніка. Хворы знаходзіцца ў поўнай прытомнасці.

МАСКВА, 10 верасня. (БЕЛТА). 10 верасня ў 13 гадзін для НК аховы здароўя РСФСР атрымаў Калугі чарговы болейцець аб становішчы здароўя К. Э. Цюлькоўскага. Хворы спаў з перашынкамі, адчуваючы значную слабасць. Раздражлівы, нічога не есць, мочаспусканне затруннена, на болі не скарыдзіцца. Тэмпература 37,2 — 36,9.

За хворым, які знаходзіцца ў чыгуначнай больніцы, наглядзе рад дактароў.

ВЫБАРЫ У ПОЛЬСКІ СЕИМ

КРЫВАВЫЯ СУТЫЧКІ З ПАЛІЦЫЯМІ

ВАРШАВА, 9 верасня. (БЕЛТА). Як паведамляе польскае агенцтва, учора ў Колавалсах, Скерневіцкага павета, Варшаўскага ваяводства, узброеная група ў 30 малодзых нацыянал-дэмакратаў напала на сямейнае выбарчай камісіі, папярэдне парваўшы тэлефонныя праводы. Арыштавана 15 удзельнікаў нападения. Азім арыштавалі, які прабаваў уцякаць, застрэлен паліцэйскім.

У Скерневіцах паліцыя рассяяла групу ў 60 нацыянал-дэмакратаў пры спробе разгрому памяшкання выбарчай камісіі.

У мясцовасці Вікторувек, Пазнанскага ваяводства, група ўзброеных нацыянал-дэмакратаў разграміла памяшканне выбарчай камісіі і знішчыла дакументы. Прыбыўшая паліцыя была спаткана рэвалвернымі выстрэламі, прычым рашена двое. Арыштавана 15 удзельнікаў нападу. На дапамогу арыштаваным прыбыла другая група, якая пачала атакаваць паліцыю. У перастрэлцы двое нападаўшых атрымалі смяротныя рашенні і памёрлі ў больніцы. Аб разгроме памяшкан-

няў выбарчых камісій, знішчэнні выбарных дакументаў і урні агенцтва паведамляе таксама з другіх мясцовасцей Пазнанскага ваяводства.

«Газета польска» паведамляе з Лодзі, што там камуністы, ППС і сялянская партыя, а таксама нацыянал-дэмакраты разгарнулі кампанію супроць выбараў. Камуністы, паводле слоў газеты, вывесілі на трамвайных правадах чырвоныя плакаты з дозвугамі супроць выбарчага закона і з патрабаваннем вызвалення антыфашыстаў.

ВАРШАВА, 10 верасня. (БЕЛТА). Польскае тэлеграфнае агенцтва прыводзіць наступныя даныя аб уздзе насельніцтва ў выбарах у сейм ад 8 верасня. Агульны лік карыстаючыхся выбарчым правам склаў 16.282 тысячы чал. Прымала ўдзел у галасаванні 7.576 тысяч грамадзян. Такім чынам, процант галасуючых выражаецца, паводле даных польскага тэлеграфнага агенцтва, лічбай 46,5. У выбарах 1930 года з 15.791 тысячы выбаршчыкаў галасавала 11.816 тысяч, г. зн. 74,8 проц.

ЗАБАСТОВКА 40.000 СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ РАБОЧЫХ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 10 верасня. (БЕЛТА). Пачатая звыш тыдня таму назад забастовка рабочых — зборшчыкаў вінаграда ў паўднёвых дэпартаментнах Францыі распаўсюецца, перавідаючыся на новыя раёны. Забастоўкай ахоплены дэпартаменты Гар, Эро, Од, Пірэне, Орыенталь. Бастуе 40 тысяч сельскагаспадарчых рабочых. Мясцовыя дробныя гандлары учора ў знак салі-

дарнасці з бастуючымі на 2 гадзіны спынілі гандаль.

У трох раёнах дэпартаментна Од прадрываемы акасаціся вымушанымі пайсці на патрабаванні бастуючых і падпісаць з імі новыя дагаворы. У раёне забастоўкі ўлады канцэнтруюць паліцэйскія сілы. Арышты сярод бастуючых прадаўжаюцца. Паміж бастуючымі і паліцыяй адбыліся сутычкі.

ПА ПРАЎНІ

У пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб будаўніцтве канала Масква—Волга» па віне ТАСС і БЕЛТА дапушчаны наступныя памылкі:

а) У першай калонцы 9-м радку знізу трэба чытаць: «справаздачнасць» замест «справаздача».

б) У другой калонцы 18-м радку зверху трэба чытаць «рані-Масквы».

ВКП(б) «Аб мерапрыемствах па падрыхтоўцы эксплуатацыі канала Масква—Волга» ў другой калонцы 11-м радку знізу трэба чытаць: «індыкатарных» замест «індыкатарскіх».

БЕЛТА.

У гэтай-жа пастанове дапушчана памылка па віне карэктуры. У трэцяй калонцы 5-м радку зверху трэба чытаць: «назначэнню каналева» замест «назначэнню каналева».

...підписом...
...з некалькими сотнями вучо-
них — не має своєї букністич-
най книжної крани!

Я памятаю, гады два назал, у Менску, на рагу Советкай і Валадарскай быў добры букністичны магазін з радзімі бібліяграфічнымі выданнямі, з рэдка сустракаючайся староў кнігаў у вітрынах. Магазін меў агентуру ў другіх гарадах і, апрача таго, шляхам куплі на месцы, здабываў для гандлю рэзкую кнігу. Дзесяткі вучоных, спецыялістаў, навучоных работнікаў, літаратараў лічыліся ў актыве кліентуры гэтага культурнага магазіна. Сотні заказаў прымаліся тут-жа на месцы і акуратна выконваліся. Чаму-ж гэты магазін жыўлаваў?

...і то калі яе не пусціць па-
га «цверламу размеркаванню» загад-
чык магазінам тав. Ліберман. Староў кнігі тут не бывае, а калі і
бывае, то дзве-тры назвы.

Попыт на букністичную кнігу ў Менску вялікі, але ён ні ў якой меры не задавальняецца. Толькі няграматыя адміністратары маглі так смела расправіцца і гвалдаваць букністичны гандаль.

Антыкварна-букністичны гандаль у сталіцы Беларусі, у культурным цэнтры рэспублікі павінен быць арганізаваны адназначна. Неабходна механізаваць пагрузку дзёржамі, радыянэлі-заваць лесазаратку і ў асаблі-ваасці валку лесу лучковымі піламі, якія могуць паляць прадук-цыйнасць працы ў 2 разы і больш. Павінен быць неатклатна падрыхтаваны і свой уласны абов. адрамантаваны канюшні, забяспечан патрэбны фураж, падрыхтаваны і ўкаранены амерыканскія саві, якія даюць эфект ва ўзяц-

...у зімовай вязыцы яшчэ
нізкая. Мы ў мінулым годзе ворум
выпрадоўкі не выконвалі і гэтым
зніжалі заробтак калгасніка. рас-
транжыраўвалі гужавую сілу Гэта
таму, што мы дрэнна аргані-
завалі працу, няўмела кіравалі
масамі лесарубаў і вочытаў.
Дрэнная арганізацыя працы на-
носіць велізарную страту калгас-
най гаспадарцы, дае магчымасць
гультаю хавацца за масай ула-
нікаў-рабочых і наносіць страту
калгасу.

Для лепшай арганізацыі працы
неабходна зараз-жа прыступіць
да заключэння дагавору з кал-
гасамі і пачаць адрасці ім для
распрадоўкі лесасекі. Выдзеленыя
калгасамі брыгадаіры на лесаза-
гатоўках павінны прайсці спе-

...выкарыстоўванне механізмаў, бе-
ражнае выдаткаванне гаручага і
памятце прадукцыйнасці працы
— вось шляхі і спосабы зніжэння
сабекошту, павышэння якасці і
на падставе гэтага выкарыста-
бельная работа лясной працы до-
васці.

ЦК КП(б)Б даў нам баявую
дырэктыву: вывесці трэст у раты
перадавых арганізацый У орлана-
носнай рэспубліцы не павінна
быць адстаючых прадпрыемстваў.
Кожны леспрэмгас павінен поў-
насцю выканаць сваю вытворчую
праграму як па колькасці, так і
асабліва па якасных паказальні-
ках.

А. Л. ШАПРА,
дырэктар трэста «Лесбел».

...наз загалоўкі і тэмы аб
азімай павеламляецца аб іяці
гектарах засеянага жыта) да
апошняга нумару газеты. Але аб
азімай сябе ў раённай газеце
амаль няма ні слова.

Даіўная рэч, нават раённая чор-
ная дошка азглаўлена:

«За ганебнае адставанне ў
хлебапастаўках, натураліце
МТС, звярце насенсуды».

Азімая сяба ў план важней-
шых бягучых сельскагаспадарчых
работ не ўваходзіць. Да азімай
сябы, як кажуць у Петрыкаве,
чарга яшчэ не падыйшла.

Друкуецца зводка на 25 жніўня,
на 1 верасня, на 5 верасня. Але
аб азімай сябе — ні слова. Бы-
цам 8.200 гектараў павінен засе-
яць не Петрыкаўскі раён, а ў па-
радку добрасуседскіх адносін які-
небудзь суседні раён прыдзе і па-
сее. Драцянымі загарадамі аддзялі-
лася раённая рэдакцыя ад рэчаіс-
насці, яна не бачыць, што робіцца
наўкола, чым сёння жывуць кал-
гаснікі.

1 верасня газета канстатуе, што
«сяба разгортваецца надзвычай
марудна». Газета нават прабуе
матэматычна давесці ўсю шкод-
насць далейшага ацягвання сябы:

«Трэба памятаць, што 40
проц. плана сябы прыпадае на
плошчу, зараз занятую бульбай.
Гэта абавязвае зараз-жа падрых-
таваць участкі ранняй бульбы
пад пасеў азімых, рыхтаваць
другія папярэднікі. (?) Нельга
сказаць, каб не было зараз пад-
рыхтаванай глебы пад пасеў.
Глеба ёсць, 30 проц. плошчы
падрыхтавана да сябы і ўсё-ж
план сябы выканан усяго
толькі на поўпроцанта».

Газета прабуе вінаваціць зя-
мельны адзел, МТС, сельсоветы ў
адсутнасці кіраўніцтва сябай.
Але пры гэтым рэдакцыя газеты
забыла хоць-бы ў парадку сама-
крытыкі, прызнацца, што яна,
ўласна, вельмі мала зрабіла, каб
праз свае старонкі мабілізаваць
калгасныя масы і аднаасобнікаў
на ўзмацненне тэмпаў азімай ся-
бы.

22 ЖНІЎНЯ апублікавала
ЖЫТКАВІЦКАЯ газета «Прымеж-

...раіца калгасам таксама пачаць
азімую сябу 15 жніўня. «Прычым
пшаніцу азімую сеяць на 5 дзён
раней». Гэта значыць, 28 жніўня
раіцца пачаць сеяць азімую пше-
ніцу 10 жніўня.

Тэмпы сапраўды раку падобны!
Усё назад і назад.

І вярнуўшыся, відаць, в станові-
вішчу, калі раён закончыў восна-
вую сябу, рэдактар газеты т.
ЖВНОУ рашыў, што гэтым мож-
на абмежавацца і што аб азімай
сябе гаварыць няварта.

Упарта замоўчвае сябу і раён-
ная камісія па саборніцтву, маў-
чаць і раённыя чырвоная і чор-
ная дошкі, аб гэтым таксама за-
бывае газета пры пералічэнні спі-
су перадавых і адстаючых калгас-
саў.

Між іншым у апошніх двух ку-
марах газета надрукавала тэма
пяцірадкавыя заметкі аб сябе.
Але і яны элазіюць сваёй бес-
турботнасцю, алімпійскім спакоем
і элементарнай няграмацкасцю рэ-
дактара.

1 верасня газета друкуе:

«Калгас імя АДПУ, Жытка-
віцкага сельсовета распачаў
сябу азімых. На 29 жніўня за-
сеяна тры гектары жыта. Інакш
пастаўлена справа ў калгасе
«Чырвоная навуць». У калгасе
ачышчана 80 цэнт. жыта на
насенне, але-ж сяба і да сё-
нешняга дня чамусьці не распа-
чата».

Гэта заметка чамусьці азглаў-
лена «У двух калгасях роўная ра-
бота». Адзін калгас засеў тры
гектары, а другі—нічога! І гэта
ўсё, што газета знайшла для ма-
білізацыі працоўных раёна на тэр-
міновае выкананне азімай сябы.

4 верасня пад загалоўкам «Ся-
ба праходзіць марудна», газета па-
ведамляе:

«У калгасе «Чырвоны гвар-
нік», Людзяневіцкага сельсовета
распачалася сяба. Але-ж
сяба праходзіць марудна. Ва
многім парухаецца аграцэхніка
сябы».

Няхай чытач сам згадваецца,
што рэдакцыя думала, паведамля-
ючы, што «ва многім парухаецца
аграцэхніка».

А тым часам пры маўклівым
патуранні раённай газеты, азімай
сяба ў раёне ў тэрміны Устаноў-
леныя ўрадам, сарвава.

ЧАМУ У ШКОЛАХ НЯМА ЧАРНІЛЬНІЦ?

— Усім неабходным забяспеча-
ны нашы вучні: цёплымі чыстымі
памышканнямі, гарачымі сведан-
нямі, падручнікамі, шматкімі. А
вось чарнілы? Чарнілы прыходзіць
па прыносіць з дому — скардзіца
маць Русецкая ў пісьме рэдак-
цыі.

Колькі чарнільніц было разбіта
за навучальны год, колькі сапа-
вана пальца, пляццў і кніг.

Гэта ў мінулым? Ці-ж лепш у
гэтым годзе? Вялікая частка школ
і сёлета не набыла чарнільніц.
Дзеці носяць іх з сабой.
У вялікі дождж мы сустралі

вучня. У руцэ — нейкі чорны мя-
шчак. Аказалася, гэта вучань
5-й менскай школы імкнуўся аба-
раніць свае чарнілы ад дажджу.
Ці толькі ў 5 школе няма школь-
ных чарнільніц?

Іх няма і ў 9, 4, 3, 31 і 32 і
інш. школах горада.

Трэба пакончыць з такімі без-
адказнымі адносінамі да складан-
ня нармальных умоў дзеям у
школах.

Чарнільніцы павінны быць у
кожнай школе.

ВЛАД. МУРАТ.

А. Л.

ПАЗБАВІЛІ МЕДЫЦЫНСКАГА АБСЛУГОЎВАННЯ

(Пісьмо дырэктара соўгаса)

Рабочыя соўгаса і бровара
«Деллова», Журавіцкага раёна,
амаль пазбаўлены медыцынскага
абслугоўвання.

Соўгас і бровар ад журавіцкай
раённай больніцы знаходзяцца на
адлегласці 23 кілометраў, а ад доў-
скай больніцы—9 кілометраў. У
доўскай-жа больніцы рабочых не
прымаюць.

Гэта ў значнай меры адбілася
на рабоце соўгаса і вось было да-

гаворана з урачом доўскай больні-
цы Мурашам (зараз ён у больні-
цы не прадуе), што з 1 ліпеня ён
разам з фельшарам будзе пры-
язджаць 8 раз у месяц у соўгас для
прыёмкі застрахованых рабочых.
На гэту мэтву рабочком праз касу
соўгаса з сум страхавых налічэн-
няў абавязваўся выплачваць 160
руб. у месяц.

Але Наркамат аховы здароўя з
нашым меркаваннем не згадзіўся

і напісаў, што медыцынскае аб-
слугоўванне павінна быць бясп-
латным. Таксама было прапана-
вана загадчыку раённага аддзела
аховы здароўя тав. Агеліну забясп-
ечыць соўгас кваліфікаванымі
медыцынскімі работнікамі.

Аднак гэта засталася на папэ-
ры. Доктар Фішылевіч адмовіўся
ад абслугоўвання рабочых

ЛУПАЧОУ.

ПА ТОЙ БОК ГРАНІЦЫ

Па шпальтах польскіх газет

Польская вёска, як яна ёсць

На Валыні, дзе расквінуліся ве-
лізарныя прасторы зямлі князя
Радзівіла, пануе жудасная гале-
ча. Аб становішчы на Валыні пі-
ша польская газета — орган ППС
«Роботнік».

«Мы не ведаем Валыні. — пі-
ша газета, — толькі зрэдку да
нас даходзяць адтуль весткі, з якіх
відаць, што на Валыні пануюць
жудасныя, амаль непраўдападоб-
ныя ўмовы жыцця — жабрацтва,
грабж, цемра. Але перш за ўсё —
галечка, нязносная галечка... Ма-
ленькія дзеці групамі ляжаць каля
дарог, апранутыя ў рызах, дзеці з
крывымі, рахітачнымі нагамі. Вя-
снкой і ў ліпені лілі дажджы. —
шмат малышоў утанула ў пры-
дарожных равах»

У сялян няма цукру. Толькі
больш заможныя рэдка-рэдка куп-
ляюць сахарын. Затое «іоць пры
гэтым самы танны дзенатурны
спірт і сумесь афіра з бензінам».

Цікавую карэспандэнцыю змя-
шчае таксама польская газета
«Проста з мосту». Газета расказ-
вае аб жыцці ў валынскай вёсцы
дэ-пандэнцыі сваясаблівым кутом

погляду... Яе супрацоўнік апісвае
становішча адбываючых пакаран-
не ў турме ў Роўна. На гэтым фоне
асабліва рэльефна выражаецца
ўся жудасць галечы і беспрасвет-
нага жыцця сялянства ў панскай
Польшчы. Супрацоўнік газеты
«Проста з мосту» расказвае:
«Значная частка зняволеных у
турме належыць да беднага на-
сельніцтва і ваколільных сёл». Турма
для валынскага селяніна,
— прадаўжае карэспандэнт. —
з'яўляецца сваясаблівым вырата-
ваннем ад галоднай смерці. Нават
гнілая турэмная пахлёбка пры
няпераным узроўні жыцця ся-
лянства ў Польшчы з'яўляецца
прадметам роскашы для селяніна.

«У турме, — расказвае га-
зета, — і памышканне, і харчы
лепшыя чым дома... Але турму
бельга пакінуць без аховы і запо-
раў, асабліва-ж зімой бо з нава-
колільных сёлаў прышоў-бы на-
тоўп сялян, і турэмныя камеры
запоўніліся-б людзьмі, якія,
праўда, не зрабілі ніякага зла-
чынства, але якія хацелі-б кары-
стацца дзяржаўным утрыманнем,
харчам і памышканнем».

Цяжка даць больш забойчую
характарыстыку становішча ся-
лян у Валыні.

Той-жа супрацоўнік газеты пры-
водзіць гутарку 50-гадовай сялян-
кі каля варот турмы: «У вёсцы ў
нас, — скардзіцца старуха, —
няма зямлі, няма і лясных работ,
і муж стаў беспрацоўным. Жыло-
ся нам вельмі дрэнна, але, нарэш-
це, пашчаслівілася. — мужа
завялі ў турму і тут-жа яму даў
работу. А цяпер вось дома ў нас
вялікі неспакой: праз два месяцы
канчаецца тэрмін турэмнага зня-
волення мужа. Ён прасіў началь-
ніка турмы пакінуць яго ў турме
яшчэ на некаторы час, але на-
чальнік не згаджаецца. Вось і ра-
бі, што хочаш. Вядома, з бедным
нідзе не лічацца».

Надзвычай цікавая статыстыка
злачынстваў ў асобах. Вось не-
калькі зняволеных з Ровенскай
турмы, жыхароў вёскі Перапенкі.
Усе іх злачынствы — гэта не-
пасрэдны рэзультат беспрасвет-
най цемры і галечы. Зняволены
Емельян Бандарчук у спрэчцы з-за
двух квадратных метраў зямлі за-
біў свайго брата. Пётр Савіцкі і
Грыгор Касцюк асуджаны за па-
кражы некалькіх пудоў зярна, якім
яны меркавалі засеяць вясной
свае невялікія зямельныя ўчасткі.
Далей Наталія Бенедзюк, асуджа-
ная да турэмнага зняволення за
збіранне «без належачага дазволу»
дзікіх ягад у панскім лесе.

Орган ППС «Роботнік» у тоне
едкай іроніі заўважае па поведзе

цытуемай карэспандэнцыі: «І ўсё
гэта адбываецца не дзе-небудзь ў
Афрыцы, а ў Польшчы».

«Нікчэмная фікцыя»

Новы навучальны год не змяніў
становішча пачатковай асветы ў
Польшчы.

«Варшаўскі дзевнік народowy»
прысвячае гэтаму пытанню арты-
кул, азглаўлены «Пачатковая
школа ў Польшчы — стала фік-
цыйнай». Шмат горкіх слоў сказана
газетай аб становішчы настаўніка
пачатковай школы ў Польшчы.
«Настаўнік. — кажа газета, —
вяртаецца ў школу з глыбокім
смуткам, з бэлю, пераходзячай
часамі ў жудасную жыццёвую
драму. Прадуе ён звычайна ў
пяржкіх матэрыяльных умовах. Ён
растратвае сваё здароўе ў цё-
ных, перапоўненых класных па-
мяшканнях, нагружаны мноствам
абавязкаў, якія на яго звальваюць
з усіх бакоў. Памыкае ім, бедным,
усякі каму не лень».

«Слово настаўнікаў. — кажа
далей газета, — усё больш і
больш распаўсюджваецца думка
аб тым, што не толькі іх работа,
але і сама пачатковая школа па-
ступова пачынае ператварацца ў
вялікую, нікчэмную фікцыю... Аб
тым, што «ўсеагульная школа» ў
сапраўднасці не з'яўляецца ўсе-
агульнай, аб гэтым сёння ведаюць

амаль усё; за бартом школы
асталося каля мільёна дзяцей».

«Яшчэ горш, аднак, абстаць
справа ў вясковых пачатковых
школах. У заходніх абласцях
Польшчы і ў быўшых аўстрыйскіх
раёнах, дзе да нядаўняга часу ня-
грамацых амаль не было, за
апошнія гады прыкметна ўзра-
станне масавай няграмацасці.
Зараз на тэрыторыі ўсёй Польш-
шчы з-за скарачэння выдаткаў на
ўтрыманне настаўнікаў абавязко-
вы характар ўсеагульнага наву-
чання стаў проста фікцыяй. Толь-
кі нязначны процант дзяцей рэ-
гулярна наведвае школу».

«Ілюстраваны кур'ер ползены»
змяшчае рал пісем настаўнікаў,
малючых становішча пачатковага
школьнага навучання ў Польшчы
ва ўсёй яго непрыгледнай нага-
це. Аб школьнай справе ў Пазна-
скім ваяводстве адзін з настаў-
нікаў піша: «У выніку таго, што
абавязковасць наведвання звычай-
най школы на справе не выконваецца,
дзеці наведваюць школу толькі
тады, калі яны гэтага жадаюць.
Пры вызначэнні ведаў дзяцей,
фактычна не наведваючых школу,
настаўнікі, не жадаючы даваць
сваім школьным ўладам неспрыяю-
чай статыстыкі, пераводзяць у
вышэйшыя класы малаграмацых
школьнікаў. Іменна таму нярэдка
ў 6 класе бываюць вучні, якія не
ўмеюць ні чытаць, ні пісаць».

ІНІЦІАТЫВА АННОУІЦЫ

навуковага работніка)

Віцебскі навукова-даследчы ве-

дарны інстытут праводзіць
ную работу.
1934 годзе інстытут распра-
рад цікавых і важных пы-
на ветэрынарыі. Эксперы-
данныя даныя былі шырока
раны непасрэдна на вытвор-
У канцы года было ўжо лі-
аформлена і падрыхтава-
да друку каля 40 навуковых
Частка гэтых работ над
прадавала звыш 20 навуко-
работнікаў, была ўключана
Меркавалася, што ён
да VII з'езда Соведаў у
першага тома работ ін-
тута.

навуковыя работы інстытута
былі стаць здабыткам
і асабліва ветэры-
нага персаналу.

назваў каштоўны збор-
работ, які мог-бы мець нема-
важнае не толькі для БССР,
Саюза, ляжыць і да-
Менску у т. Пасманіка—
веткіраўніцтва БССР.
да гэтага часу не ўдасужыўся
заваць гэты зборнік і пе-
у Дзяржаўнае Выдавецтва

П. МУХІН.

рацоўнік «Звязды» праве-
скаргу т. Мухіна.

вапыленымі старымі газе-
паперамі, на акне ў кабінэ-
начальніка ветэрынарага ві-
цтва НКЗБ т. Пасманіка ля-
26 навуковых прац Віцеб-
ветэрынарага інстытута.
400 старонак, уважліва пе-
раваных, пашарэлі і набылі
на пах і афарбоўку.

і з-за таго, што ў зборні-
работ віцебскага інстытута не
быў склад рэдкалегіі, на-
ветэрынарага кіраўніцтва
гэты зборнік у сябе на
амаль-што году, нікому
не кажучы, не паведама-

маік па-бюракратычнаму,
рацоўніку аднёся да зборні-
марынаваў каштоўныя наву-
працы.

указанія ў пісьме
ціна, заслугоўваюць сур'ё-
рагі партарганізацыі Нар-

—○—

ЗАКРЫТЫ ЯСМІ?

(Пісьмо студэнта).

№ 11 пры ВСОГШ абслу-
дзяцей студэнтаў КІЖ'а

ПАРУШАЮЦЬ
АГРАТЭХНІКУ
СЯЎБЫ

КРУПКІ. (Спецыяльны нарэс-
пандэнт «Звязды»). План азімай
сяўбы ў раёне выканан на 63,4
проц. Рад калгасаў фактычна не
разгарнуў сяўбы. Да гэтага часу
калгасы «Светлая зора», «VII
з'езд» і інш. не засеялі ні аднаго
гектара. У Шэйскім, Вышрыцкім і
Шынкаўскім сельсоветах засеяна
толькі 28 проц. азімых.

3 сяўбой у раёне не спяшаюц-
ца. На полі амаль кожнага калга-
са працуе толькі па 4—5 парак
коней. Узяць, напрыклад, калгас
«Шлях сацыялізма», Мала-Жабе-
рыцкага сельсовета. У калгасе
46 копей. На сяўбе-ж працуе
толькі 10, а астатнія гуляюць За
8 дзён калгас засеяў 20 гектараў.
Падрыхтавана да сяўбы... 5 гекта-
раў. Пры такіх тэмпах тэрміны
сяўбы расцягваюцца амаль на ме-
сяц.

Там-жа, дзе сяўба і разгарну-
лася, яна праходзіць зусім нізка-
якасна. Глеба падрыхтоўваецца
дрэнна. Калгас «Молат» засеявае
амаль у аднавор. Ішчэ не ўзыш-
ло зярно, як зазелінеў пырык.
Пале зарастае пустазеллем. у
раёне няма барацьбы за якасць
сяўбы. У Бобрскім сельсовете
гной на поле не вывозіцца. Азі-
мыя засеваюць па наўгноенай
глебе. Як правіла, ва ўсіх калга-
сах насенне не прапушчана праз
трыер і не пратручана.

Парушэнне аграцэхнікі сяўбы
— масавае з'явішча. Калгасы за-
сяваюць уручную, а сьвяркі
сталі без работы. Больш 50 гек-
тараў гатунковага насення засеяў
уручную калгас «Сталінец». 8
трактарных сьвярак, якія знахо-
дзяцца ў калгасах, абслугоўва-
емых МТС, не выкарыстоўваюц-
ца. Замест 640 гектараў імі засе-
яна толькі 85.

Сарвана ў раёне і сяўба азі-
май ішпанцы. Рад калгасаў яшчэ
не закончылі абмен гатунковага
насення. На 5 верасня план сяў-
бы ішпанцы выканан толькі на
16,8 проц.

Ніхто ў раёне не кіруе сяўбой.
На палках не знойдзеш агранома.
Райземадзел і МТС лічаць, што
сяўба пройдзе і без іх удзелу.

А. ЛОСЬ.

□□□

ПРАДАЛІ ДЗЯРЖАВЕ

18 ТОН УДЭБА

УСЯМЕРНА ФАРСІРАВАЦЬ
ДЭЦЭНТРАЛІЗАВАННЯ ЗАГАТОВКІ

У канцы 1933 года «Права»
сігналізавала аб адсутнасці ў
БССР работы па арганізацыі дэ-
цэнтралізаваных загатоўак сель-
скагаспадарчай прадукцыі. Пой-
нятымі ЦК КП(б)Б і СНК БССР
мерамі мы ў 1934 годзе дабіліся
вялікіх поспехаў у гэтай галіне.
Рабочыя гарадоў атрымалі ў 1934
годзе дадаткова звыш плана 5.275
тон мяса, 6.350 тон малакопра-
дуктаў, 20.500 тон гародніны,
31.600 тон бульбы, 7.550 тон
фруктаў. Усяго было загатоўлена
сельскагаспадарчых прадуктаў на
суму звыш 30 мільёнаў рублёў.

Дзякуючы вялікай дапамозе і
штодзённаму кіраўніцтву ЦК
КП(б)Б і СНК, а таксама райко-
маў партыі і райвыканкомаў на
мясцах, рабочыя горада Леніна ў
мінулым годзе таксама атрымалі
багатую колькасць прадуктаў з
калгасаў БССР у парадку дэцэ-
нтралізаваных загатоўак.

Далейшы рост таварнасці нашай
сельскай гаспадаркі па базе
ўмацавання і большэвізацыі кал-
гасаў павінен быў даць далейшы
рост загатоўак, павінен быў
значна павялічыць дадатковыя
фонды рабочага забеспячэння. Ал-
нак, вялікі загатоўак у першым
паўгоддзі 1935 года паказваюць
значнае зніжэнне тэмпаў загато-
вак у параўнанні з мінулым го-
дам.

У першым паўгоддзі 1935 года
загатоўлена 93,2 проц. мяса, 80,1
проц. малака, 35,8 проц. гародні-
ны, 71,7 проц. рыбы ў параўнан-
ні з тым, што было загатоўлена
ў першым паўгоддзі 1934 года.

Нездавальняючыя вынікі пер-
шага паўгоддзя не былі ўлічаны
і ў ліпені месяцы, у рэзультате
ў пачатку другога паўгоддзя мы

маем далейшае зніжэнне тэмпаў
загатоўак.

Аслабілі тэмпы загатоўак нават
такія раёны, як Магілёў, Ораша і
Рагачоў, прэміраваныя ў мінулым
годзе па ўсесаюзнаму конкурсу.
Бяздзейнічаюць сёлета, як і ле-
тась, Быхаў, Бягомль, Ельск,
Заслаўль, Клімавічы, Клічаў, Ла-
гойск, Смалявічы і інш.

Раённыя арганізацыі зусім за-
былі пра рашэнне ЦК і СНК аб
дадатковых харчовых рэсурсах
для забеспячэння рабочага класа.
забылі аб тым, што яны абавяза-
ны арганізаваць стопроцатны
ахоп дэцэнтралізаванымі загатоў-
камі ўсіх таварных лішкаў незер-
навой прадукцыі калгасаў.

Рэдка дзе раённыя арганізацыі
на мясцах правяраюць і кантра-
лююць работу ўпаўнаважаных са-
лзелаў рабочага забеспячэння і
закрытых размеркавальнікаў па
загатоўках, якія працуюць у іх
раёнах. Карацей кажучы, важней-
шая справа загатоўак пакінута
ў раёнах і сельсоветах без усяка-
га кіраўніцтва.

Не аддаюць патрэбай увагі
гэтай справе трыкутнікі прап-
рыемстваў. Яны поўнасьцю пера-
даверылі гэту работу ўпаўнава-
жаным на мясцах. Яны зусім не
цікавяцца вышукваннем дадатко-
вых сродкаў вытворчай дапамогі
для ўмацавання гаспадарчай сувя-
зі з калгасамі сваіх зон, не кантра-
лююць работу сваіх загатоўшчы-
каў.

Не глядзячы на рад сігналаў і
ўказанняў на неабходнасць без-
адкладнай праверкі кадраў зага-
тоўшчыкаў, гэта работа яшчэ не
праведзена. А ў выніку мы маем
вялікую засмечанасць кадраў за-
гатоўшчыкаў людзьмі, якія выка-
рыстоўваюць права дэцэнтраліза-

ваных загатоўак для сваіх асабі-
тых спекуляцыйных мэт (фабры-
ка-кухня і інш.).

Райупаўнаважаныя камітэта
загатоўак СНК, якія з'яўляюцца
старшынямі раённых канвенцый-
ных камісій, гэтай справай зусім
не займаюцца і ёю не кіруюць.
У раёнах няма патрэбнай бараць-
бы за палітэку цэн. Частыя вы-
падкі парушэння канвенцыйных
цэн не сустракаюць ніякага адпо-
ру.

У Віцебскім раёне акты аб-
следвання на парушэнне цэн пра-
ляжалі без усякага рэагавання 5
месяцаў, у Талачыне—3 месяцы.
Штрафы за парушэнне цэн зусім
не спаганяюцца (Старыя Дарогі,
Горкі, Магілёў, Сураж, Глуск). У
Чавусах раённая канвенцыйная
камісія не збіралася з красавіка
месяца, у Чарыкаве — з сакавіка
месяца, у Лагойску — звыш го-
да.

Такое становішча ў далейшым
можа прывесці да зрыву выка-
нання намечаных планаў па дэ-
цэнтралізаваных загатоўках, а га-
лоўнае і асноўнае — да зрыву
палітэку забеспячэння рабоча-
га класа. Мы нікому не можам
дазволіць далей ігнараваць гэту
бавую дырэктыву партыі і ўра-
да.

Дэцэнтралізаваныя загатоўкі
1935 года ў намечанай суме зу-
сім рэальны і выканальны. Трэба
толькі, каб гэтым пытаннем заня-
ліся па-большэвіцку, каб раён-
ныя арганізацыі на мясцах са-
праўды кіравалі гэтай справай і
каб арганізацыі, кіруючыя зага-
тоўкамі, увеслі больш канкрэт-
насці і апэратыўнасці пры выка-
нанні задання, даведзенага да
кожнага прадырэмства, да кожна-
га раёна.

С. ГВАЗДЗЕЦНІ.

„ВАША
МЕСЦА
У АПТЭЦЫ“

Племгас імя Калініна (Менскі
раён) з'яўляецца расаднікам
вельмі каштоўнай чырвона-бела-
рускай пароды рагатай жывёлы.
За час свайго існавання племгас
вырасціў тысячы галоў племянной
жывёлы і перадаў яе сотням соў-
гасаў і калгасаў БССР.

Для такой гаспадаркі патрэбны
высокакваліфікаваныя кадры і
большэвіцкія клопаты аб іх.

На канкрэтных прыкладах па-
кажам, як у соўгасе клопацца
аб жывых людзях.

У пачатку ліпеня ў соўгас пры-
быў на пастаянную работу сані-
тар Давідовіч. Папрацаваўшы не-
калькі дзён, Давідовіч паставіў
пытанне аб кватэры.

Дырэктар соўгаса тав. Гарбуз
да вырашэння гэтага пытання
падышоў так:

— Раз санітар, значыць паві-
нен жыць у аптэцы.

Ніякія просьбы не дапамагі.
Ужо трэці месяц, як Давідовіч
валяецца на падлозе ў аптэцы.

Прыбыўшага ў жніўні ветурача
Педжастага сустраў такі-ж самы
лёс. Яго Гарбуз таксама накіра-
ваў у аптэку.

— Жыллё вельмі выгоднае і
мае родства з вашай спецыяль-
насцю, — заявіў пры гэтым Гар-
буз з ухмылкай.

Педжасты згадзіўся, думаючы,
што згодна ўстаноўленага тут па-
радку, кожны павінен адбыць
пэўны каранцін, каб потым на
правах прамаўлення атрымаць
кватэру. Але Педжасты, глыбока
памыліўся. Два месяцы працяг-
ваюцца яго мытарствы, а калі
кончацца — невядома.

Храшчэвіч быў накіраваны ў
соўгас для работы ў якасці бры-
гадзіра на скотным двары. Яму
дырэктар адвёў «кватэру» таксама
«родственную» яго спецыяльнасці
— канюшню.

Праспаўшы там некалькі начэй
на саломе, Храшчэвіч збег.

У канцы жніўня ў соўгас вяр-
нулася з чарговага алпачынку на-
стаўніца Бруевіч, але не кватэра
аказалася занятай. Бруевіч звяр-
нулася да Гарбуза з просьбай
аслабіць кватэру або даць дру-
гую.

Нядаўга тамучы Гарбуз пра-

НА ТРАНСПАРЦЕ
КАНТЭЙНЕРЫ НА СТАНЦЫ
МЕНСК

Па ініцыятыве начальніка стан-
цыі Менск — тав. Фралова
і інжынера механізацыі кі-
раўніцтва МББ чыгункі тав.
Багачова рацыяналізуецца па-
грузка і разгрузка такіх грузаў,
як торф, вугаль, вапна і інш. Для
гэтага на станцыі ўжо заканч-
ваецца пабудова 70 кантэйнераў
(самаапракідваючыся скрыні), а
да канца кастрычніка іх будзе га-
това 200 штук. Гэта колькасць
поўнасьцю задаволіць патрабаванні
вузла.

Прымяненне кантэйнераў значна
скарочыць прастой вагонаў пад па-
грузкай і выгрузкай і даць у
год больш 300 тыс. рублёў эканоміі.

НА 36 МІНУТ РАНЕЙ
ЗВЫЧАЙНАГА

Гэтымі днямі на станцыі Го-
мель адбыўся наступны выпадак.
Станцыя павінна была здаць на
гоўдзень 65 вагонаў паражняка,
які ішоў са станцыі Жлобін са
спазненнем на 1 гадзіну 39 минут.
Была небяспека, што своєчасова
здача паражняка будзе сарвана.
Тады дыспетчэр т. Ладзьра звя-
заўся да селектару з машыністам
Жалезняковым, які вёў гэты па-
ражняк, і даў яму заданне ісці ў
Гомель без астанавак.

Машыніст Жалезнякоў выканаў
заданне. Ён прывёў паражняк на
5 мінут раней, чым было заданне
дыспетчэра, і забяспечыў своеча-
совую здачу паражняка Паўднёвай
чыгункі. Адлегласць ад Жлобіна
да Гомеля была пакрыта за 2 га-
дзіны 45 мінут замест звычайных
3 гадзін 21 минуты.

ПЕРАСОУНАЯ КАЛОНА
ПА ПАГРУЗЦЫ
ПЛОДАГАРОДНІНЫ

Для паскарэння пагрузкі і раз-
грузкі плодагародніны і жыта па
ініцыятыве інжынера станцыі
Менск т. Журбіна арганізавана пе-
расоўная калона. Яна складаецца
з пераабсталяванага пад электра-
станцыю вагона і двух платформ,
на якіх устаноўлены транспарцё-
ры. Перасоўная калона будзе аб-
слугоўваць не толькі Менскі вузел,
але і вузлы ўсяго аддзялення.

КАШТОУНАЕ
УДАСКАНАЛЕННЕ
ТАВ. ГАЛАУНІ

Тэхнік завода імя Мяснікова
Галаўня ўдасканаліў варштат для
апрацоўкі абшыўкі вагонаў. Уна-
сеннем змяк у канстукцыю вал-

ЗАКРЫТЫ ЯСЛІ?

(Пісьмо студэнта).

№ 11 пры ВЕОГШ абслужыць дзяцей студэнтаў КіЖ'а. Калі дзеці былі на дачы, маё дзіця яслі не наведвае прыходзіцца не выконваць заняткі, або жонцы на працы.

яслі т. Батвінік пачынаюць да 1 верасня, калі дзеці былі на дачы, маё дзіця яслі не наведвае прыходзіцца не выконваць заняткі, або жонцы на працы.

ШТЭІНБЕРГ.

насення. На 5 верасня план сяўбы пшаніцы выканан толькі на 16,8 проц.

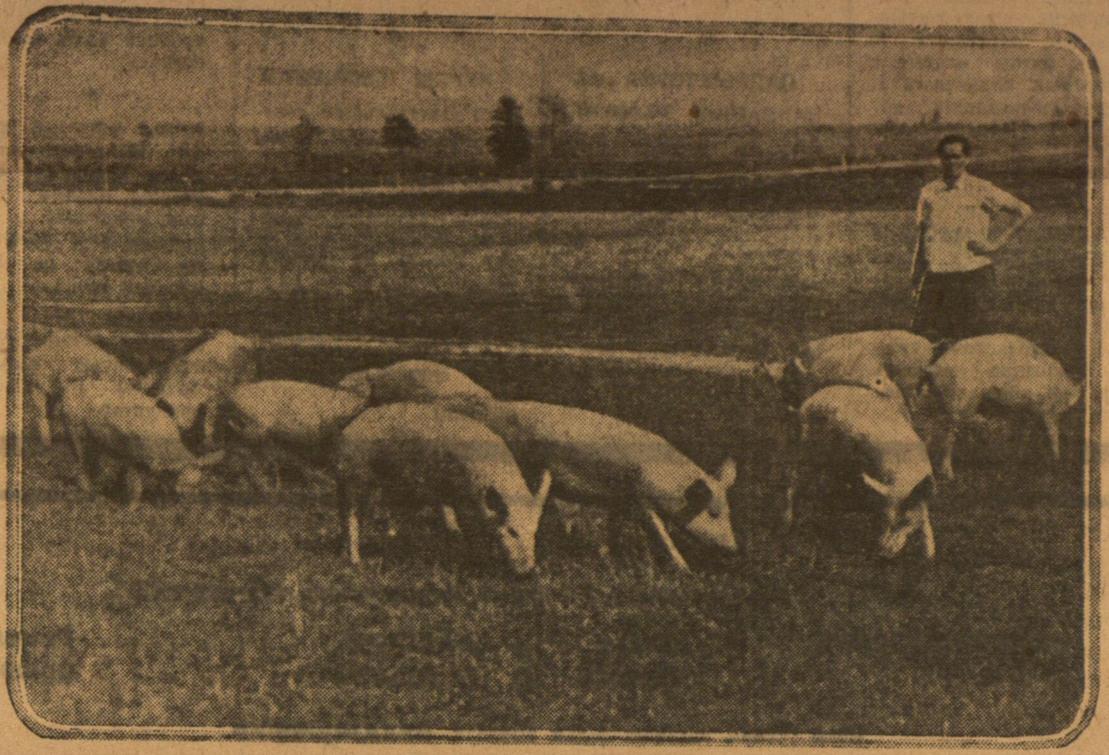
Ніхто ў раёне не кіруе сяўбай. На палках не знойдзеш агранома. Райземадзел і МТС лічаць, што сяўба пройдзе і без іх удзелу.

А. ЛОСЬ.

ПРАДАЛІ ДЗЯРЖАВЕ 18 ТОН ХЛЕБА

ДЗЯРЖЫНСК. Калгас «Звезда», Станькаўскага сельсовета — адзін з перадавых калгасаў раёна. Наспяхова справіўшыся з выкананнем сельскагаспадарчых работ і поўнасьцю выканаўшы план хлебапаставак, калгас першы ў раёне прыступіў да продажу хлеба дзяржаве. На агульным сходзе калгаснікі паставілі прадаць дзяржаве 12 тон добракаснага зярна.

Прыкладу перадавіка паследаў калгас «9 студзеня 1905 года», які прадаў дзяржаве 6 тон зярна. (БЕЛТА).

Свінаферма калгаса «Пяцігодка», Клімавіцкага раёна накіроўвае 48 парасят па іншых калгасах для ўкамплектавання калгасных племфермаў. НА ЗДЫМКУ: маладняк калгаса «Пяцігодка» з загадчыцай фермы т. ШАМАЛЬ МАРФАЙ.

С. ГВАЗДЗЕЦКІ.

соўгас для работы ў якасці брыгадзіра на скотным двары. Яму дырэктар адвёў «кватэру» таксама «родственную» яго спецыяльнасці — канюшню.

Праснаўшы там некалькі начэй на саломе, Храшчэвіч збег.

У канцы жніўня ў соўгас вярнулася з чарговага адпачынку настаўніца Бруевіч, але яе кватэра аказалася занятай. Бруевіч звярнулася да Гарбуза з просьбай аслабіць кватэру або даць другую.

Нядоўга думачы, Гарбуз прапанаваў ёй пайсці жыць у школу: — Удзень будуць дзеці вучыцца, а ноччу на гэтых лаўках вы будзеце вальготна спаць.

Настаўніца ў той-жа дзень пакіннула соўгас, і дзеці рабочых асталіся без настаўніка.

Каментарыі, як кажуць, не патрэбны. Вось, як Гарбуз «зразумеў» ўказанні правадзіра парты таварыша Сталіна аб тым, што «з усіх пэнных капіталаў, якія ёсць у свеце, самым пэнным і самым рапачым капіталам з'яўляюцца людзі» — кадры». Д. БУДЗЕЙКА.

Менск т. Журбона арганізавана перасоўная калона. Яна складаецца з пераабсталяванага пад электрастанцыю вагона і двух платформ, на якіх устаюлены транспарцёры. Перасоўная калона будзе абслугоўваць не толькі Менскі вузел, але і вузлы ўсяго адзялення.

КАШТОУНАЕ УДАСКАНАЛЕННЕ ТАВ. ГАЛАУНІ

Тэхнік завода імя Мяснікова **Галаўня** ўдасканаліў варштат для апрацоўкі абшывкі вагонаў. Унясеннем змен у канструкцыю варштата і стругальных нажоў тав. Галаўня дабіўся, што варштат прапускае адначасова па дзве дошкі, чым паскарае работу ў два разы. Гэта ўдасканаленне дасць заводу дзесяткі тысяч рублёў эканоміі.

АНТЫСАНИТАРЫЯ НА ГОМЕЛЬСКОЙ СТАНЦЫ

Варта вам толькі зайсці на станцыю **Гомель**, каб упэўніцца, што тут пануе антысанітарыя. Ад гразі, дрэннага паху можна задыхнуцца. Няма нават бака з вадой, не гавораць ўжо аб кружцы. Пасажыры вымушаны піць ваду з рубамыйніка.

Калі-ж пасажыр, не ведаючы гомельскіх парадкаў, возьме са стала шыпячку і захоча з яе напіцца, афіцыянткі і загадчык буфета яго абляюць.

КУЗНЯЦОВА.

КАРОТКІЯ СІГНАЛЫ

КАЛІ ЗАЦВЕРДЗЯЦЬ СКЛАД РЭУКАМІСІІ

Агульны сход калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі імя Сталіна, Смародзінскага сельсовета (**Крупні** раён) выбраў новы склад рэўкамісіі.

Праўленне калгаса выбраныя кандыдатуры перадало на зацвярджэнне прэзідыума РВК. Прайшоў месяц, а прэзідыум РВК нададзеныя кандыдатуры яшчэ нават не разглядаў.

А. САС.

«ЗІМА ДАЛЁКА, УПРАВІМСЯ»

Дзяржаўны тэрмін заканчэння асенняй сяўбы — 5 верасня. Рад калгасаў ужо саўбу закончыў. А калгасы «Чырвоны Мядзведзь» і «Чырвоны Бары», Валасавіцкага сельсовета (**Даманавіцкі** раён) зацягваюць сяўбу азімых. Засеяна менш, як на 50 проц. Старшыні гэтых калгасаў **Туркін і Сенько** разважаюць так: «Зіма далёка, управімся».

Сельсовет і раённыя арганізацыі да зрыўчыкаў сяўбы мер не прымаюць.

Ф. ВУЛК.

СУПРОЦЬ СКАЖЭННЯУ У ТЭОРЫІ ПРАВА І ДЗЯРЖАВЫ

Вядома, якое вялікае панава значэнне надае наша дзяржава тэорыі савецкай права і права. Таварыш у сваіх выступленнях не пераходзіць з гэтага тэмы і павінны ўсе званні пролетарскай дзяржавы, узята барацьба за рэвалюцыйную законнасць, за ахоўнасць і адназначнасць уласнасці і права.

інстытута савецкага будаўніцтва і права, які існуе на працягу рады галоў у сістэме Беларускай акадэміі навук (зараз аб'яднаны з інстытутам філасофіі), на выкананне дырэктару партыі і ўрада.

Але кіраўніцтва гэтага інстытута працягла неадпаведна апартуністычныя адносіны да разгортвання работы ў галіне тэорыі права і дзяржавы, у галіне непасрэднай дапамогі судова-пракурорскім і савецкім органам у іх дзейнасці.

Быў час, калі інстытут праводзіў у галіне савецкага будаўніцтва і права некаторую работу. Вакол інстытута былі згуртаваны таварышы, працуючыя ў галіне тэорыі права і дзяржавы. Інстытут сваёй дзейнасцю набліжаў да сабе практычных работнікаў НКЮ БССР, арганізацыйна-інструктарскага аддзела ЦВК БССР.

За апошнія-ж год-два, іменна тады, калі партыя і ўрад з асаблівай сілай ставяць пытанне аб умацаванні ўсіх участкаў пролетарскай дзяржавы, сучаснае кіраўніцтва інстытута прывяло яго амаль да поўнага развалу і бяздзейнасці.

Даволі ўказаць, што інстытут не выдаў ні адной працы, прысвечанай закону ад 7 жніўня 1932 года аб ахове сацыялістычнай уласнасці, не прысвяціў ні аднаго артыкула ў цэнтральным друку БССР пытанням рэвалюцыйнай законнасці, не знайшоў

патрэбным папулярываць важнейшыя паставы ўрада аб стварэнні саюзнай пракуратуры, аб рэарганізацыі ДПУ і т. д.

У той час, калі па ўсёй савецкай краіне праходзіла выбарчая кампанія, інстытутам не было выпушчана ні аднаго радка, прысвечанага гэтым пытаннем. Буйнейшым палітычным прарывам у рабоце інстытута з'яўляецца і тое, што ён не забяспечыў выдання прац, прысвечаных гістарычным паставам VII усесаюзнага з'езду саветаў аб зменах у савецкай канстытуцыі.

Кіраўніцтва інстытута не толькі не згуртавала вакол сябе работнікаў, працуючых у галіне тэорыі права і дзяржавы, а прывяло к таму, што пераважная частка спецыялістаў па гэтых пытаннях працуе ў іншых месцах. Інстытут не аказвае абсалютна ніякай дапамогі судова-пракурорскім органам у навуковым абагульненні велізарнага вопыту іх работы.

Алеўнасць большэвіцкай самакрытыкі прыводзіць к таму, што нават тыя асобныя працы, якія інстытут падрыхтоўвае да друку, у пераважнай большасці або не бачаць свету з прычыны іх ідэалагічнай нявытрыманасці, або, калі выходзяць у свет, патрабуюць самай адмоўнай ацэнкі.

Безадказныя адносіны да работы інстытута з боку яго вучонага сакратара **Лушчыцкага** прывялі да таго, што не вышаў у свет

ужо надрукаваны зборнік у 180 старонак, прысвечаны XI ўсебеларускаму з'езду саветаў. У часе падрыхтоўкі гэтага зборніка да друку **Лушчыцкі**, які быў яго адказным рэдактарам, не знайшоў патрэбным прыцягнуць навуковых работнікаў да калектыўнага аб'яварэння змяшчаемых у зборніку артыкулаў. У выніку некалькі тысяч экзэмпляраў зборніка не ўбачылі свету і былі аданы ў макулатуру.

Гэты буйнейшы палітычны прарыв не знайшоў адпаведнай завостронай большэвіцкай ацэнкі з боку партыйнай арганізацыі акадэміі. Ці не тлумачыцца гэта тым, што **Лушчыцкі** — адзін з трох асобаў: адказны рэдактар зборніка, вучоны сакратар інстытута і сакратар парткома акадэміі?

Звадалася-б, што падобны прарыв павінен быў паслужыць сур'ёзнейшым урокам для кіраўніцтва інстытута. Можна было чакаць, што будзе арганізавана спецыяльнае калектыўнае аб'яварэнне прац да іх выдання. Але, на жаль, гэтага зноў зроблена не было.

**

У новай, толькі што выданай інстытутам пал рэдакцыяй **Лушчыцкага** кнізе акадэміка **Грэдынгера** «Дапаможнік па грамадзянскаму працэсу БССР», даецца наступнае тлумачэнне сутнасці права: «Кожнае рэчаіснае гаспадарчае права прадстаўляе сабой два моманты — субстанцыйны і фармальны. Субстанцыйны момант азначае самы змест права, тую карысць, выгаду ці інтарэс, які яго прадстаўляе. Фармальны-ж момант ёсць магчымасць судовай абароны

данага інтарэсу. Пакуль не аб'яднаны гэтыя два элементы, няма яшчэ права, ёсць толькі фактычнае становішча» (стар. 13).

Не ўваходзячы ў ацэнку ўсіх дэталей кнігі, неабходна з усёй рашучасцю падкрэсліць, што **прыведзенае азначэнне права, якое характарызуе выхадныя метадалагічныя пазіцыі аўтара і рэдактара кнігі, з'яўляецца палітычна няправільным і дэзарыентуе чытачоў.**

Аўтар і рэдактар кнігі не разумюць, што права не зводзіцца выключна да пісанага закона, правіла, да «фармальнага моманту».

Паколькі новыя эканамічныя і прававыя адносіны ўжо склаліся, пролетарская дыктатура і яе судова-пракурорскія работнікаў. Яна патрабуе спецыяльнага падрыхтоўка разбору. Але прыведзенага азначэння сутнасці права, якое даецца ў кнізе, даволі, каб сказаць, што аўтар і рэдактар алмаўляюць маржа-ленінскае разуменне савецкага права, як асобай формы палітыкі пануючага класа, якая ахоўваецца ўсёй сілай пролетарскай дзяржавы.

Тут трэба напаміць аўтару і рэдактару кнігі агульнавядомае ланіскае выказванне, якое таварыш **Сталін** прыводзіць у сваім класічным творы «Пытанні ланізма».

«Навуковае паняцце дыктатуры азначае ні што іншае, як нічым не абмежаваную, ніякімі законамі, ніякімі абсалютна правіламі не сцягнёную, непасрэдна на насілле апрабуючую ўладу... Дыктатура азначае, — прыміце гэта раз назаўсёды да ведама, паны каляты, — неабмежаваную, апрабуючую на сілу, а не на закон, ўладу». (Сталін, «Пытанні ланізма», стар. 112, выд. 10).

Наша партыя і ўлада нікому не

дазваляюць ігнараваць савецкі закон. Паслядоўнае большэвіцкае ажыццяўленне рэвалюцыйнай законнасці з'яўляецца магучым сродкам умацавання ўсёй сістэмы пролетарскай дзяржавы, таму зводзіць сутнасць права да «фармальнага момантаў» з'яўляецца тыповай буржуазнай юрыдыка-дагматычнай паставой пытання, алмаўляючай рашаючую ролю пролетарскай дыктатуры, якая з'яўляецца першай і асноўнай крыніцай савецкага права.

Праца акадэміка **Грэдынгера**, выданая пад рэдакцыяй **Лушчыцкага**, прызначана для студэнцтва Прававага інстытута і судова-пракурорскіх работнікаў. Яна патрабуе спецыяльнага падрыхтоўка разбору. Але прыведзенага азначэння сутнасці права, якое даецца ў кнізе, даволі, каб сказаць, што аўтар і рэдактар алмаўляюць маржа-ленінскае разуменне савецкага права, як асобай формы палітыкі пануючага класа, якая ахоўваецца ўсёй сілай пролетарскай дзяржавы.

**

Такава неадпаведнае становішча аднаго з адказнейшых аддзелаў БелАН. Неабходна рашуча і неадкладна пакончыць з апартуністычнай практыкай кіраўніцтва гэтага, палітычна вельмі важнага, участка работы. Неабходна кансалідаваць сілы таварышоў, здольных працаваць у галіне тэорыі права і дзяржавы і па-большэвіцку выконваць указанні першай партыі і ўрада.

А. ЮРАШКЕВІЧ, Л. РУДЗІЦКІ, ГОЛЭР, В. ГІНЦБУРГ, А. ДЗЯКАУ.

ветліва і прыемна. Для іх трэба падрыхтаваць добра абсталяваныя кабінеты супроцімічнай абароны, стралковы і інш. Ды ці мала можна прыдумаць і зрабіць цікавых рэчаў, каб даць магчымасць прызыўнікам карысна правесці вольны час у чаканні прызыўной камісіі! На жаль, у менскім райваеннамаце гэтай прастай рэчы не вразумелі.

Два прызыўных пункты, якія размяшчацца ў клубе імя Сталіна, яшчэ не абсталяваны. Апрача

мае скардзяцца на тэлекі аддзел аховы здароўя, у прыватнасці на намесніка загалчыка тав. Качана. Тав. Качан да гэтага часу тэрмінамі дастаўку абсталявання для медыцынскіх кабінетаў. Але куды варты такія скаргі? Работнікі райваенкамата павінны, нарэшце, зразумець, што да пачатку прызыву асталася толькі тры дні. Трэба скарыстаць усе магчымасці і камфартабельна, культурна абсталяваць прызыўныя пункты.

М. В.

дзень 14—17 градусаў значная зменная воблачнасць, спраходзячы дажжжы, пераважна ў дзень, вятры слабыя і умераныя паўночнага і паўночна-заходняга напрамкаў. Бачнасць умераная да добрага ў дзень.

АДКРЫТ МАГАЗІН ЭЛЕКТРАЗБЫТУ. Пасля ремонту ўжо адкрыт магазін электрабыту на рагу Савецкай і Комсамоўскай вуліц. К адкрыццю магазіна завезена шыят электрычных тавараў.

ПАДРЫХТОўКА ФІНАНСАВЫХ РАБОТНІКАУ. 20 верасня пры Менскім фінансавым тэхнікуме адкрываюцца 9-месячныя курсы, на якіх будуць займацца 60 інспектароў-бухгалтараў і інспектароў-рэвізораў для раённых фінансавых аддзелаў.

КУРСЫ ДВОРНІКАУ. Пры Цэнтральным савета Асоавіяхіма БССР закончылі 10-дзённыя курсы дворнікаў жакетаў Менска. На курсах займалася 120 чалавек. Дворнікі прайшлі курс сужроўнявотранай абароны.

НОВЫ УЗОРНЫ МАГАЗІН. Менхарчгандаль на днях адкрывае вялікі ўзорны магазін харчовых прадуктаў у новабудаваным трэцім доме Саветаў па Комунальнай вуліцы.

Магазін будзе мець аддзелы бакалейна-гастрономічных вырабаў, булачны і малочныя прадуктаў.

цягальны завод № 8. Менбуд, пабудова 72-кватэрнага дома, пабудова стандартных дамоў, пабудова гасцініцы, 4-ы ўчастак Менбуд. Белпромбуттрэст, пабудова гаража СНК, пабудова Дома друку, акрыяты камбінат, трэст зялёнага будаўніцтва, трэст гасцініцы, Белбудматэрыял, будкантора МГЖС, Сантэрбуд, 1-ы буд. участак Вадаканалтрэста, Малярбуд, Меяская каятара Белкомунбуда, пабудова асфальтнага завода, трансп. база Белкомунбуда, трансп. Белпромбуда, Белкомунбудтрэст, Белкомунснаб, Вадаканалтрэст, пабудова тэатра, пабудова гідролізнага завода, кіраўніцтва ачысткі.

Кандыдацкая карта № 10 на імя Дадзенкова Аляксандра Сялавіча. Партыйны білет № 11090 на імя Жарынава Сялавіча. Кандыдацкая карта № 10 на імя Саратаўскай партыйна на імя Крамаравой Алены Івановны. Партыйны білет № 11090 на імя Карнейчык Марціна Іванавіча.

Нам. адм. рэдактара А. П.

ПАМ'ЯТКА БДТ-1.
Беларускі дзяржаўны тэатр ОПЕРЫ І БАЛЕТА
 Сячня 11 верасня,
ОПЕРА Пікавая дама
 Пачатак у 8 гадзін.
 Білеты ў рабочай касе з 11 да 2 і з 4 да 6 гадзін і ў касе тэатра з 12 да 2 і з 6 гадзін вечара.
 Прымаюцца заяўкі на калектыўныя паходы (са складкай).

Кіно «СПАРТАК»	Замежная комедія ЛОУКІЯ ДЗЯЛЬЦЫ 2 6 частак

Памешнік дзяржаўнага шальскага тэатра БССР БДТ-III
 Дырэктар — народны артыст рэспублікі **ГАЛУБОК**
 Мастак кіраўнік **Саміроў**, 11 верасня.
Гісторыя пяці хвістаў
 Пачатак у 8 г. 30 мін веч.
 Білеты прадаюцца ў рабочай касе і ў касе тэатра.

Гукавы Кіно-тэатр «Чырвоная Зорка»	1) Гукавы Фільм-комедыя КАНЕЦ ПАЛУСТАНКА 2) Вялікая квінцэтына адд.
УКРАЊ КІНО-І АТР ПРАОЛЕТАРЫ	Замежны гукавы Фільм ПЕЦЭР (Пецька)

Сячня 11 верасня ў 8 гадз. вечара, у зале пасляжэнінў Дома Працы (2-гі паверх) адбудзецца **НАРАДА СТАРШЫНЬ ФАБЗАУМЯСЦКОМАУ, ПРАФКОМАУ (ВНУ і тэхнікумаў) і ГАЛОУНЫХ БУХГАЛТАРОУ** прадпрыемстваў і ўстаноў, шэфствуючых над калгасамі Менскага раёна, па пытанню аб правядзенні рэйда па аказанню дапамогі калгасам у пастаноўцы ўчоту ўраджэю і ўпарадкаванню фінансавай гаспадаркі і справядчасці.
 Член прэзідыума ЦСПСБ **РУБІНШТЭЙН**, аднасны сакратар **Беладдзялення ВОСУ КРАСНАПЕРКА**.

БАБРУЙСКАЕ РАЙБЮРО САЮЗДРУКУ
 даводзіць да ведама ўсіх прадпрыемстваў, устаноў, ФЗМК, сельсовета, калгасаў і ўсіх грамадзян Бабруйскага раёна, што з 7/IX-35 г.
адкрыт прыём падпіскі на 4-ы квартал 1935 года на ўсе ГАЗЕТЫ і ЖУРНАЛЫ, выходзячыя ў СССР.
 У мэтах лепшага абслугоўвання падпісчыкаў і ў сувязі з абмежаваннем тыражоў, уставаўляюцца наступныя тэрміны прыёму падпіскі:
 Ад прадпрыемстваў, устаноў, сельсоветаў, калгасаў па бюджэтнай падпісцы — да 11/IX-35 г.
 Па калектыўнай падпісцы рабочых, служачых і калгаснікаў на цэнтральны друк — да 20/IX-35 г., на рэспубліканскі друк — да 26/IX, на друк іншых абласцей — да 20/IX, на раённую газету «Камуніст» — да 28/IX.
 Тэрміны прыёму падпіскі зацверджаны горсоветам. Пасля ўнезыханых тэрмінаў падпіска прымацца не будзе.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў райбюро Саюздруку (Комсамоўская, 12, тэл. 3-13), работнікамі райбюро Саюздруку, маючымі на руках адпаведныя пасведчанні, і пісьманосцамі па прал'яўленню квітанцыі.
 На раёне падпіска прымаецца ўсімі паштовымі агенцтвамі і сельпісьманосцамі.
 Пры адачы падпіскі абавязкова патрабаваць квітанцыю.
РАЙБЮРО САЮЗДРУКУ.

Ад 13 верасня
 Адначасова ў 4 лепшых гукавых кіно-тэатрах БССР:
„Чырвоная зорка“ Менск
„1 мая“ Віцебск
„Калініна“ Гомель
„11 ліпеня“ Орша
 Новыя гукавыя мастацкія фільмы вытворч. **Белдзяржкіно**

НОВАЯ РАДЗІМА
 Рэжысер **Э. Аршанскі**.
 Сцэнар. засл. дзеяч маст. БССР **А. Вольны**.
 У гал. ролях: нар. арт. респ. **В. Гардзін**.
 Засл. арт. БССР **Р. Свєрдлова**.

ДЗЯРЖЦЫРК «ПРОФІНТ-РФ» г.л. 24-171
 11 і 12 верасня **АБНОУЛЕНАЯ ПРАГРАМА 8 цынку**
 Працяг гастролей цырка — ТЭА-ДЖАЗА пал кіраўніцтвам І. Крэмінскага.
 Працяг гастролей **ДЗІЗЕНДОРФА** Новая дрэсіроўка коней.
 Працяг гастролей **АЛЕКС** — дрэсіроўшчык тывялы і рад іяш. нумароў.
СКОРА! ПАВЕТРАНЫ ГРУПАВЫ ПАЛЭТ 4 — МАРКАВЫ — 4
 Рэкордныя трукі ў паветры.
 Працяг матчаў французскай барацьбы. Сячня боруцца 4 лепшых пары.

1-я пара РУБАЙЛАУ — ГАРДЗЕУ	3-я пара НЕВЯДОМЫ — САФРОНАЎ
2-я пара ЦЫГАН — КАРСАВІН	4-я пара ТІГАН — ДОМЕННЫ

Параллы выхад усіх барцоў у 11 гадзін вечара.
 З прычыны вялікай поаірамы адстака прадстаўлення роўна ў 8 гадз. 30 мін. вечара.
 Білеты прадаюцца ў рабочай касе з 11 да 2 гадз. дня і з 4 да 6 гадз. веч. у касе цырка — з 12 да 2 гадз. і з 6 гадз. веч.

ДА ўВАГІ
ЛЕКАВЫХ УСТАНОУ І УРАЧОУ!
 1-ай Маскоўскай прафілактычнай фабрыкай НКХавы здароўя РСФСР **выпушчан прэпарат „ОКСИВИРИДОЛЬ“**.
 Прафілактычны сродак для папярэджання ад заражэння венерычнай хваробай. **РЭКАМЕНДАваны** к прымяненню Дзярж. венералагічным інстытутам імя прафесара **БРОННЕРА**.
 Спосаб прымянення ёсць пры кожным флаконе.
 Продаж ва ўсіх аптэках і магазінах сангігіены; пры адсутнасці высылаецца поштай пасля атрымання задатку магазінам «ХИМФАРМ-ТОРГА», Москва, 102, ул. Горького, 53.

Навучальны камбінат беладдзялення ўсесаюзнага таварыства сацыялістычнага ўчоту (ВОСУ)
 аб'яшчае **ПРЫЁМ** на 1935-36 навучальнага года
А. ПА ПАРЫХТОўцы КАДРАУ ПА ўЧОТУ.
 1. Група па падрыхтоўцы для наступлення на курс каводаў. Тэрмін навучання 3—4 мес. Плата 150 руб. у год. Прымаюцца асобы з асветай 3—4 класаў.
 2. Група рахункаводаў. Тэрмін навучання 10 мес. Плата курсу 250 руб. Прымаюцца асобы з асветай 7 класаў.
 3. Група бухгалтараў. Тэрмін навучання 15 мес. Плата курсу 300 руб. у год. Прымаюцца памбухі і рахункаводы з 3-4-га стажам.
 4. Група кіруючых работнікаў ўчоту для сярэдніх прадпрыемстваў. Тэрмін навучання 2 гады. Плата 375 руб. у год. Прымаюцца бухгалтары з 2-гадовым стажам.
 5. Падрыхтоўка рахунковых і статыстычных работнікаў з най вышэйшай кваліфікацыяй для раёнаў і гарадоў па спецыяльным праграмах у гаспадарчымі арганізацыях (з адрывам ад вытворчых устаноў).
Б. ПА ПАВЫШЭННЮ КВАЛІФІКАЦЫІ РАХУНКОВЫХ І СТАТЫСЧНЫХ РАБОТНІКАУ БЕЗ АДРЫВУ АД ВЫТВОРЧЫХ РАБОТ.
 1. Ст. бухгалтараў — тэрмін навучання 9 мес. плата 300 руб. у год.
 2. Гал. бухгалтараў — тэрмін навучання 8 мес. плата 350 руб. у год.
 3. Статыстыкаў — тэрмін навучання 10 мес. плата 300 руб. у год.
 4. 16-месячная група планавікоў-эканамістаў сярэдняй кваліфікацыі. Прымаюцца планавыя і статыстычныя работнікі з практычным стажам не менш 2-х гадоў. Плата 350 руб. у год.
 5. Група фінансістаў-эканамістаў (сярэдняй кваліфікацыі). Прымаюцца фінансавыя работнікі са стажам не менш 3-х гадоў. Тэрмін навучання 14 мес. Плата 350 руб. у год.
 6. Таксама арганізуюцца семінары на прадпрыемствах і ўстаноў для вышэнню кваліфікацыі ўчотных работнікаў.
 Заняткі вячэрнія — 12 разоў у месяц.
 Прыём слухачоў праводзіцца па камандыроўках арганізацый і індывідуальна да 1 кастрычніка 1935 г.
 Даведкі і анкетныя выданьні ў канцэлярыі камбіната ВОСУ (Рэвалюцыйная, 3, тэл. 25-748) штодзённа з 12 да 18 гадзін вечара.
 Аналагічную падрыхтоўку праводзяць філіялы камбіната ВОСУ ў Магілёве, Гомелі, Віцебску, Бабруйску і Барысах.

На падставе загаду па трэсту «Лесбел» ад 31/VIII-35 г. № 10
магілёўскі ОРС леспрамгаса
ліквідуецца з 1 верасня 1935 г.
 Усе прэтэнзіі па ОРС'а будуць прымацца да 20 верасня пасля чаго ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.
 Адрас ліквідкома: г. Магілёў, леспрамгас.